Ч. 53 Неділя 8 (20) марта 1898. Рік VIII

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годинї по полудни.

Редакция і Адмінїстрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в агенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї:

на цїлий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:

на цїлий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·75
Поодиноке число 3 кр.

Вісти політичні.

(Комунікат німецких клюбів опозицийних. — Становище социялїстів. — Росия а Корея).

Вчера відбуло ся засїдане предсїдателїв клюбів опозицийних, на котрім явили ся: Кайзер і Штайнвендер з партиї людової; Функе, Ґрос і Перґельт з партиї поступової; Швеґель, Дубский і Штірк з вірноконституцийної більшої посїлости; Люеґер і Ліхтенштайн з християнсько-социяльної партиї; наконець Мавтнер з поступового союза. Ухвалено і видано слїдуючий комунїкат: На засїданю доведено до повної згоди і повним клюбам будуть поставлені слїдуючі предложеня: Треба зробити ужиток з оферти правицї, відступаючої меншости одно з двох крісел віцепрезидентів, при чім збори відкидають внесене протесту против поступованя правицї, котра в послїднім виборі президиї відступила від тої конституцийної засади і не допустила меншости до репрезентациї в президиї палати. — З lex Falkenhayna не треба робити нїякої квестиї, скоро нововибраний президент заявить, що lex Falkenhayna, яко провізоричне виконане внесеня пос. Яворского о зміні реґуляміну не має дальше істнувати в виду того, що внесене пос. Яворского не залагоджено минувшої сесиї. Партиї лївиці застерігають собі право внесеня обжалованя против кабінету ґр. Баденїго з причини подій в палаті під конець минувшої сесиї, котрі були наслїдком lex Falkenhayna, а специяльно з причини ужитя поліциї в палаті послів. Наколи клюби згодять ся на повисші предложеня, то предсїдателї клюбів зійдуть ся в недїлю, щоби визначити кандидата на віцепрезидента.

Через два днї відбували ся наради социялїстів і остаточно ухвалено не робити обструкциї і не допустити анї Абрагамовича, анї Крамаржа до президиї, а против кабінету ґр. Баденїго внести обжаловане.

„Правительств. Вістн." доносить, що корейске правительство, висказавши росийскому репрезентантови подяку за дану свого часу поміч, заявило, що вже не потребує чужої помочи, бо може власними силами удержати независимість держави і адмінїстрацию краю. Росийске правительство постановило длятого відкликати росийских інструкторів войскових і дорадників фінансових з Кореї. Войскові особи, в виду ще неясного положеня, остануть ся ще через якийсь час по вуступленю з корейскої армії в Кореї при тамошнім росийскім посольстві, а Росия зробить що потреба, щоби забезпечити свої інтереси і права в Кореї.

В оборонї чести.

(Відкрите письмо до Хв. Товариства „Селяньска Рада" в Каменцї Струмиловій.)

Від посла Барвіньского одержали ми слїдуюче письмо з просьбою о уміщене:

„Управляюча Рада товариства „Селяньска Рада" в Каменцї Струмиловій надіслала менї письмо, котре дословно наводжу:

„Високоповажаний Пане После! Сповняючи ухвалу перших загальних зборів товар. політичного в Каменцї Струмиловій „Селяньска Рада" (над 600 присутних членів) запавшу дня 28 лютого 1898 і одноголосну ухвалу Ради управляючої на внесене о. Стефана Петрушевича, пароха Холоєва, пересилаєм отсе письмо. В протоколї загальних зборів є така написано: О. Стефан Петрушевич висказує більший жаль, як хто инчий, до посла Барвіньского, бо я в него вірив. Він много обіцював і був добрим Русином, особливо, коли був в Тернополи. Длятого я при перших виборах за ним розбивав ся. Но коли при минувших виборах використав хвилю, щоби против нас дати ся вибрати і по селянах вступав до крісла посольского, великий жаль маємо до него — я завів ся на нїм — ставить внесене: Загальні збори ухвалюють, щоби вибрана Рада вислала до посла Барвіньского таке заявлене чи телеґрафічно чи на письмі: Єсли має ще тілько чести, що макове зерно, най зрече ся свого мандату. Від Ради управляючої 2 марта 1898. Сидір Зельський голова, Гаврило Мулькевич секретар". (Письмо се написане рукою О. С. Зельского стимольоґічною правописию).

„Позаяк ухвала Загальних зборів товариства „Селяньска Рада" в Каменцї Струмиловій публично запавша, а взглядно внесене Вп. о. Стефана Петрушевича, пароха з Холоєва, поставлене на тих зборах так сформуловане, що подає в сумнїв мою честь; тимто приневолений я сим отвертим письмом дати також публично відповідь на повисше наведене письмо, як і на ухвалу Хв. товариства „Селяньска Рада", споводовану внесенем Вп. О. Стефана Петрушевича.

Вп. О. Ст. Петрушевич висловив на зборах жаль до мене більший, як хто иньший, бо, як каже, вірив в мене — признає, що я був добрим Русином, коли я був в Тернополи, а тепер каже, що на менї завів ся. Виходить з сего висказу, що нїбито я з того часу, як переселив ся з Тернополя до Львова, перестав бути

---

4)

Мамин син.

(Повість з німецкого — Артура Цаппа.)

(Дальше).

Входячий до комнати Отто задержав ся зачудований на порозї. Горячий румянець облив єго лице, а зачудоване в єго чертах не виглядало на приємне.

— Ви, Марквальд! — вирвалось єму мимохіть. — А ви яким чудом тут дістали ся?

Елеґант піднїс ся, підійшов до товариша і подав єму руку, задерши знов локоть у гору.

— Дуже просто, дорогий Кестер — відповів усьміхаючись. — Ви не бачили мого фіякра перед дверми?

— Бачив, але я й не причував. — Здивований все ще, боров ся з заклопотанем, в яке попав, побачивши товариша тут в кружку своєї родини.

— Е, е — хотів раз бачити, де мешкаєте. Та-ж то день дороги сюди до вас. Крім того маю до вас важне дїло. — Елеґант хитро моргнув очима, при чім випав єму з ока монокль. Але він вкопив єго знов, і скрививши́сь, всадив назад в око. — Як кажу — говорив дальше — дуже важне дїло. Е, е — справа з тим.... е. е, ви вже знаєте. — Отто питакнув механїчно головою, хоч цїлком не знав, о що іде і чого єго товариш хоче. Що він сюди зайшов, було єму незвичайно прикро, і єму аж лекше зробило ся, коли пан фон Марквальд відозвав ся: — Знаєте що, товаришу, їдьте зі мною! По дорозї розскажу вам близше, о що іде. А дома покажу вам.... е, е, та ви вже знаєте, тї акти....

І не ждучи, що Отто відповість на єго предложене, почав прощати ся. Каролеви знов лиш кивнув головою. Старому Кестерови подав як перше з гори два пальцї, матери товариша чемно поклонив ся і промовив через ніс: „Ласкава панї".

Відтак обернув ся в пересьвідчену, що товариш мусить за ним вийти. Отто дігнав єго на сходах. Елеґант задержав ся і цїле негодоване, яке доси давив в собі, виявило ся в єго мінах і в голосї, яким тепер промовив.

— Ах.... скажіть менї, товаришу, як можете мешкати в такій „неможливій" сторонї. Отто, трохи заклопотаний, усьміхнув ся.

— Мешкаю у моїх родичів — відповів. — Ви мусїли замітити, що то прості люди.

Пан Марквальд пустив ся скоро наперед. Заболочені сходи, брудні стїни, якийсь смрід, всьо то дразнило єго нерви. Він аж свобіднїйше відітхнув, коли вийшли на двір.

У фіякрі обернув ся до Оттона і нагле спитав єго:

— Чим властиво єсть ваш отець, Кестер?

Отто виймив скоро хустину з кишенї і приложив єї до лиця, що знов мов грань почервенїло.

— Він при банку — відповів загикуючись.

— При банку? Дивіть ся! Бугальтер, чи касиер, що? Мусить добре стояти ваш старий, що?

— А не зле — процїдив Отто скривившись, що мало означувати усьміх, і аби виминути дальших питань о тій так прикрій для него справі, спитав: — Але скажіть менї, Марквальд, що ви хотїли перше з тими невиразними натяками. Нехай мене зараз чорт возьме, як я знаю, або хоч однїське слово розумію з того всього.

Пан Марквальд засьміяв ся з вдоволенем. Добре закрутив, га? — спитав. — Менї ходило лише о то, аби вас вивабити з дому. Маєте знати, Кестер —

Він перервав бесїду, сягнув до кишенї плаща і добув звідтам елеґантну папіросницю. Наставив її свому товаришеви і взяв сам циґарето. І коли оба закурили і дим дорогого турецкого тютюну запах у воздусї, почав він дальше говорити:

— Коло мене, Кестер, страшне тонько, ну а ви... він довірочно усьміхнув ся — ви здаєте ся не будете мати також гроший. Або може ви тепер забогатїли?

Отто піднїс руки і замахав ними.

— У мене тепер то само, що й у вас — признав ся щиро. Від коли Кароль перестав єго запомагати був він справдї в великій бідї.

— Я так гадав — засьміяв ся Марквальд— ви не показуєте ся цїлком у Кемпиньского.

добрим Русином і спроневірив ся рускому народови. Є се вельми тяжкий докір, бо виходить на те, мов би я справді став зрадником руского народу, перевертнем, а докір се тим тяжший, що походить з поважних уст, з уст сьвященика, котрого наш нарід уважає учителем Божої правди і задля того висказам, походячим з таких уст, дає віру. Хочу припускати, що Вп. О. Ст. Петрушевич, як значна часть нашої рускої інтеліґенциї, черпав що до моєї особи і моєї прилюдної діяльности інформациї з „Діла" і „Галичанина", „Русского Слова" і „Свободи" і т. и. жерел, котрі наумисне не подають моїх бесїд виголошуваних в соймі, в раді державній і в делеґациях, котрі всїм моїм прилюдним ділам наумисне підсувають шкідні для руского народу цїли, щоби оклеветати мене перед рускою суспільностию і представити перевертнем та ворогом руского народу. Як кажу, хочу припустити, що Вп. О. Ст. Петрушевич черпав з такого каламутного жерела і хибно був поінформований.

Не маю звичаю величати ся тим, що я зробив для руского народу, бо все те, що я доси робив і при Божій помочи дальше робити думаю, уважаю моїм найсьвятійшим обовязком і довгом, який я винен мому народови. Але коли вже з уст Вп. О. Ст. Петрушевича на зборах, де після запевненя Ради управляючої було над 600 членів, упали такі слова, будьто би я вже перестав бути Русином, то вже годі менї мовчати і я примушений в інтересї правди в тім письмі навести хоч важнїйші діла, коло котрих я заходив ся.

Переселившись осенью 1888 р. до Львова, я і тут, так само як і в Тернополи, не перестав а навіть більше став працювати в руских народних товариствах. Я був кілька років з черги заступником голови товариства „Просьвіта", головою Руского товариства педаґоґічного (якийсь час редактором „Учителя"), головою товариства ім. Шевченка, котре зорґанізувало ся і перемінило ся в наукове головно моїми заходами (я видавав якийсь час „Записки наукового товариства ім. Шевченка"), а крім того трудив ся я і в инших руских товариствах. З власною материяльною шкодою видавав я розпочату в Тернополи „Руску Історичну Бібліотеку", їздив яко відпоручник „Просьвіти" з відчитами, писав для тогож товариства книжочки, а коли розходило ся о видане для руского народу „Ілюстрованої Історії Руси" і нїхто з руских історіків не хотів підняти ся сеї праці, я для спізненої пори мусїв протягом двох місяцїв написати і видрукувати сю Історию (16 аркушів печатних) і привіз її на загальні збори „Просьвіти" до Коломиї (1890 р.) Крім того брав я велику участь і в инших видавництвах руских. Здає ся, що все те може стати певним доказом, що я переселивши ся до Львова може подвоїв свою працю в порівнаню з тим, що я робив в Тернополи і не перестав бути Русином, бо всеж та робота мабуть якийсь хосен принесла рускому народови.

Сю працю народну, вже таки у Львові ведену, цїнив мабуть і Вп. О. Ст. Петрушевич, коли в 1891 р. при виборах до ради державної, як сам каже, розбивав ся за мною і попирав мій вибір на посла. Помиляє ся лише Вп. О. Ст. Петрушевич або може добре вже не пригадує собі моєї промови на передвиборчих зборах в Каменцї Струм. в 1891 р. (я єї маю написану і можу репродукувати), коли говорить, мов би я „много обіцював". Не є се і не було моїм звичаєм вступати в слїди тих, що при виборах обіцюють податки і військо скасувати, лани, ліси і пасовиска поділити між нарід і иншими шумними обіцянками єднати собі дешевим способом популярність. Я все в своїх промовах передвиборчих і в посольських справозданях указував на те, що від нас самих у великій части залежить поправа нашої долі, що треба нам орґанізувати ся і працювати, а вцїдноючи чи в соймі, чи в радї державній постепенно різні потреби для народу і користуючись відповідно сими придбанями, зможемо з часом дійти до сили і значіня, що з нами почнуть більше числити ся.

(Конець буде.)

Новинки.

Львів дня 19-го марта 1898.

— **Ц. к. Дирекция почт і телєґрафів** просить нас оповістити: Звертає ся увагу публики, що надаючі посилки за посліплатою, обовязані подати суму посліплати не тілько на адресї пересилковій, але також на адресї посилки самої словами: „посліплата — зр. — кр. в. а.", при чім суму риньских словами виписати належить. Заразом заявляє ся, що заведене почтове не принимає на себе одвічальности за суму посліплати, если посилка по причинї недостачі дотичної замітки буде видана адресатови без побраня посліплати.

— **Підмоги для збіднїлих селян** з фундациї підполковника Едварда Левицького, призначив Видїл краєвий в сїм роцї для яворівского повіта. Підмога не може виносити менше як 50 зр., а більше як 100 зр. Сума визначена на підмоги виносить в сїм роцї 1350 зр. З того одержить підмоги 26 селян, один 100 зр., прочі по 50 зр., а кождий з иншої громоди. Від часу введеня в житє фундациї, т. є. від 1883 р. буде яворівский повіт шіснайцятий з черги, що одержали підмоги. Після фундацийного акту мають роздавати ся підмоги кождого року в иншім повітї, а то після вибору Видїлу краєвого. Видїл краєвий придержує ся такого правила, що одного року надїляє підмогами повіт в західній Галичинї, а на другий рік у всхідній. Минувшого року одержав підмоги новоторгский повіт.

— **Автоматичні трафіки.** Міністерство скарбу видало сими днями розпорядженє, дозваляюче трафікантам уставляти на улицях і площах автомати, котрі би по вкиненю якоїсь квоти видавали цигара, папіроси, пачки тютюну і т. ин. Ті автомати мусять бути спроваджувані з віденської фабрики Вредого і спілки. На зелїзничих стациях, на котрих нема трафіки, може собі хто небудь з зелїзничого персоналу виробити лїценцию і уставити автоматичну трафіку. Навіть в поїздах буде можна уставляти такі автомати. Реставратори і каварники, що мають табачну лїценцию, можуть в своїх льокалях уставляти трафіки автоматичні якої небудь системи. Автомати визичає фабрика, але може їх і продавати. Хто схоче купити від автомату папіроса за 2 кр., той буде мусїв вкинути до середини пятака (10 сотиків), а дістане папіроса і три кр. решти завинені в паперець. Так само коли хто схоче купити пачку тютюну за 13 кр., буде мусїв вкинути 20 кр., а дістане тютюн і решту на пачцї наперед в серединї автомату положену і завинену в папір. До автоматів будуть могли трафіканти давати сьвіжий товар навіть в недїлю, коби лише при тім не утерпіла на недїльнім спочинку їх служба. Трафікант, що допустить ся якогось обманьства з автоматом на шкоду купуючого, може утратити дозвіл на автомат, а навіть і на трафіку. У трафікантів, що уставляють автомати на публичних місцях, будуть заведені книги жалоб і тому кождий автомат буде мати на собі число і напис, до кого належить. Кошт получений з удержанем автомату буде трафікантам числити ся так само, як чинш за льокаль на трафіку.

— **З Гусятинщини пишуть нам:** Вибраний на послїднім вічу в Гусятинї комітет уже виготовив і вислав до ц. к. Намістництва у Львові статут філїї товариства „Просьвіта" на гусятиньский повіт політичний. А позаяк ц. к. Намістництво статут той уже приняло до відомости то тим самим нічо вже не стоїть на перешкодї впроваджe-

---

Аґа, пригадав собі! Я був там вчера з Маттенфельдом і Ґруновом. Сьвіжі гольштиньскі остриги. Славні, кажу вам!

Елеґант аж цїлий засияв і цмокнув устами, а відтак дальше говорив: — Хочу вам зробити предложене, Кестер, знаю одного жида, тут при улици Вільгельма. Я вже з ним говорив. Хоче вексля і двох підписів. Дає вісїмсот марок, а вексель пише ся на тисяч. Гадаю, що зробимо інтерес до спілки. Я пятьсот ви триста. А відтак розмірно до наших сум сплатимо — га?

Отто не міг слова промовити. Предложене товариша було для него великою несподіванкою. Якесь внутрішне чувство обудило ся против того в его души.

Він похитав головою. — Не хочу запускати ся в такі річи.

На устах пана Марквальда появилась глумлива усьмішка. Він виймив свій монокль з ока, витягнув хустину, обтер нею кілька разів скло і скрививши лице заложив его знов.

— Знаєте, Кестер — сказав з почутєм висности — ви маєте часом страшне дивачні погляди. Вам здає ся, немов би від вас домагали ся, аби ви записали свою душу чортови. Атже я знаю трохи сьвіт і житє і уважаю себе джентельменом, але не надумую ся нї хвилї, як прийде ся підписати вексель. Взагалї такий вексель то славна річ. Не будьтеж дитиною, Кестер!

Докори товариша не минули безслїдно. Для Оттона не було нічого так неприємного, як уходити в очах своїх товаришів за недосьвідного молодця.

— Але як... як не буде можна вексля викупити на час? — замітив боязливо.

Елеґант усьміхнув ся. — То дуже проста річ, тоді прольонґує ся.

— А як і потім не можна заплатити?

— То прольонґує ся ще раз. Прольонґує ся так довго, доки не есть ся в можности заплатити. Не будьтеж такі дурні, Кестер.

Опір Оттона був зломлений. Коли справа така була легка! А до того він конче потребував гроший. Він конче потребував нових рукавичок, нових краваток, ковнїриків, а кляк був вже давно метою его бажань. Впрочім щож єму могло стати ся? Він справді мав ще дуже застарілі погляди. Строгий, вузкоглядний его отець не міг преці па віки бути для него взірцем.

— Ну, Кестер?

— Про мене. Я підпишу.

Пан фон Марквальд нагородив товариша приятельским ударом по плечи.

— З часом зроблю з вас ще скінченого чоловіка, Кестер.

IV.

Інтерес з векслем полагоджено. Отто просто купав ся в грошах. Тепер міг вже широко жити і не потребував скупити ся, коли котрий товариш предложив забаву у Кемпиньского, в який каварни, або яку иншу веселу річ. Прикро лиш було для него, коли відтак по забаві мусїв іти в ночи тілький сьвіт до дому. Другі товариші мешкали всї в серединї міста, або близько неї. Ще більше прикрі були насьмішки товаришів, від часу як Марквальд розповів їм раз свою виправу до мешканя Оттона і при тім описав в надто сьмішний спосіб цїлу тамту дїльницю міста.

— Як.... ви мешкаєте при Руґійскій улици? — крикнув Маттенфельд, котрого за его їдку вдачу бояли ся всї его знакомі. Де-ж то є? Чи то лежить ще в Берлинї?

— Очевидно — сьмiяв ся Ґрунов. — Коли не помиляюсь, то Руґійска улица належить до дїльницї Ґезундбруннен.

— Ґезундбруннен? — відозвав ся Маттенфельд. — Аґа, то там на самій півночи, де устає всяка цивілізация, а зачинають ся лисячі нори. Чи суть там вже кінні трамваї? Справді? А то що иншого.

А Марквальд докинув своїм носовим голосом:

— Обридлива сторона. Не розумію, як порядний чоловік може там взагалі мешкати.

В першій хвили Отто страшне гнївав ся, але коли спокійнїйше роздумав, то не міг товаришам брати за зле тих їх насьмішок. То справді була страшна западня та его улиця. Така бідна, пуста і сумна! Коли вийшло ся з середини міста з ярким електричним сьвітлом, з величавими склепами і тим великоміским рухливим житєм, а зайшло ся в темну, пусту уличку дїльницї Ґезундбруннен, то аж тодї бачило ся ріжницю. Не було там нї фіякрів, нї величавих гостинниць, нї театрів, нї концертових палат, лише прості, сумні і погані чиншеві касарнї, маленькі брудні крамики і обридливі шинки. Справді в тій улици можна було сумнївати ся, чи есть ся в Берлинї. Як то пригноблює! Вид занедбаних, лихо брукованих улиць, бідно одітих людий, що стрічали ся на кождім кроцї, мерзких сцен, які нераз відгравали ся перед очима перехожих, ставали єму з кождим днем противнїйші. Нервова дрож переймала его, кілько разів він вертаючи з суду вступав на улицю Руґійску. Огірчене воруши-

ню в житє сеї філії Товариства „Просьвіта“, котра безперечно велику може зробити прислугу в піднесеню руху просьвітно-економічного в повіті. Тому Комітет відзиває ся сим до всїх членів товариства „Просьвіта“, а не менше й до читалень „Просьвіти“ в повіті і просить о подане своїх адрес в цїли запрошення їх на перші загальні збори філії, котрих місце і час буде небавом визначений. Рівнож запрошуємо сим всїх прихильників нашого народу, а особливо всїх Вп. отців духовних і Вп. учителїв і инших П. Т. Родимців, щоби численно вписали ся в члени Товариства „Просьвіта“ і других заохотили, а тих, котрі не зложили дотепер за сей рік вкладки до товариства, щоби чим скорше тоє вчинили, бо в противнім разї не могли би брати чинного уділу в загальних зборах філії „Просьвіти“ в Гусятині. У всїх справах дотикаючих філії „Просьвіти“ просимо удаватись до Вп. о. Сев. Матковского, пароха в Босирах пп. Коцюбинчики коло Гусятина.

— **Довгий вік.** В Новім Торзї помер дня 14-го марта с. р. Іван Феликс Линковский, уроджений 1786 р., отже переживши 112 лїт віку. До послїдної хвилї житя задержав бистрість ума, ходив сам до церкви без палиці навіть, видів і чув добре і умирав цїлком притомно заосмотрений сьв. Дарами.

Господарство, промисл, торговля, гігієна і вихованє.

Добрі ради.

— Дещо про управу порховин. (II). В справозданю за 1897 р. подає п. В. Гнїдош успіхи управи під сїножать, під збіже, ростини струкові і окопові, та каже: Сїножать, засіяна в 1896 р. дала в 1897 там, де висипало ся каїніт і томасівку, 7 великих фір господарских сухого сїна з одного морґа. Де в пізній осени розкинуло ся обірник по верхи, там було 5 великих фір сухого сїна, а де зовсїм не давало ся ніякого гною, там зібрано з морґа малих півтора фіри сухого сїна. Каїніт і томасівка коштували на морґ 8 зр.; обірнику вивезено 30 фір на морґ, (котрі все-таки можна числити по 60 кр.) вартости 18 зр. Отже за 8 зр. мало ся 7 фір а за 18 зр. лиш 5 фір сїна. Річ очевидна, що лїпше гноїти порховину каїнітом як обірником. Виходить з того ясно, що кождий хто хоче мати добрий дохід з сїножати на порховинї, повинен гноїти єї каїнітом і томасівкою. Крім того треба з весни сїножать добре боронами заволочити і граблями заскородити, щоби порозкидати кертовинє, лайняки, повикидати торічну траву, що придушує молоду травичку і здерти мох, що розлазить ся і не лишає місця на траву. Також треба і на то звважати, щоби під сніг не ішла велика нескошена або не спасена трава, бо она з весни придушує молоду траву. Що худоба не спасла, то треба в осени скосити і забрати. Того року саджено на олеській порховинї на каїнїтї і томасівцї бараболї і бураки для худоби і они удали ся добре. На чверти морґа зібрано 22 до 35 корців після того якого рода була бараболя, а бураків було 90 до 150 кірців. Менше як 22 кірців барабольь а 90 кірців бураків з чверти морґа не було. На куснях порховини, з котрих кождий мав по чверти морґа, зібрано того року: на 1 кусни 5 кірців кукурузи; на 2-ім тичної фасолї (баби) 6 кірців; на 3-ім вівса 3 кірції; на 4-ім ячменю півтретя кірця; на 5-ім ярого жита два кірці і чверть: на 6-ім проса півчетверта кірця; на 7-ім пішої фасолї півпята кірця; на 8-мім польного гороху 4 кірці. — Не удали ся зовсїм і певно не варто сїяти на порховинї: біб, бобик кіньский, вика і яра пшениця. З причини дощів гнила дуже капуста, а все-таки було більше твердих і тяжких головок як де небудь в околици. Всюди давало ся каїніт і томасівку (муку з жужлїв): де того не давало ся, там або мало, або нїчого не було.

— Шпараґи. Із шпараґів можна аж в третім роцї мати дохід, але хто собі раз заложить шпараґарню, той без великого труду і заходу та без видатків може мати добрий дохід і через 15 лїт а навіть довше. Шпараґи в містї, то ласа річ, а що їх досить управляють лиш фахові городники, то они платять ся дуже дорого. Як би їх управляли господарі по селах близько міст, то і містам робили би велику вигоду і самі мали би великий хосен з того. Найважнїйша лиш річ, щоби знайшлась охота до заложеня собі шпараґарнї і терпеливість через три роки, заким шпараґи зачнуть давати дохід. А до заложеня шпараґарнї ось що треба знати: Шпараґи удають ся найлїпше на добрім пісковатім ґрунтї. Де ґрунт тяжкий, там треба єго добре перемішати з піском, а в дуже тяжкім ґрунтї треба на спід грядки дати попелу, піску, тинку з мурів і компосту. З весни сїє ся насїнє шпараґів в добру пухку землю рядками на 10 до 15 центиметрів далекими від себе. Насїнє треба легко вкрити, а скоро зійде, так прорідити, щоби одна ростинка від другої стояла на 5 до 6 центиметрів. Молоді ростинки треба часто обполювати і осторожно обсапувати, а лїтом і в осени часто підливати. Так виплекані ростинки уживає ся на другий рік до заложення шпараґарнї. Під шпараґарню треба вибирати ґрунт положений до сонця, не за холодний і не за вохкий В осени перекопує ся єго глубоко і мішає з коротким, добре перегнилим обірником. На весну робить ся на тім місци шпараґарню в той спосіб, що насамперед витичує ся рядки, в котрих мають бути шпараґи засаджені: перший рядок на пів метра від стежки далеко, а прочі рядки один від другого на метер. Вздовж тих рядків копає ся рівцї, па 30 центиметрів широкі а на 20 глубокі, землю розгортає ся по боках межи рівцями а боки рівців вирізує ся рівно і убиває ся, щоби держались як стїнки. Відтак сподом рівця зрушує ся землю знову, і в тім місци, де мають бути посаджені шпараґи, застромлює ся тички так, щоби перша тичка від початку рівця була на 30 центиметрів далеко, а відтак тичка від тички на 60 центиметрів. Тепер приступає ся до пересаджуваня: Виймає ся лиш такі саджінки, котрі мають широкі головки, бо ті пускають опісля добрі, грубі і мясисті пагони, що служать за смачну страву. Коло кождої тички нагортає ся землю на купку, 10 центиметрів високу, кладе ся на ню саджінку і корінцї розкладає ся добре на всї боки а відтак присипає ся землю на 10 центиметрів грубо. Лїтом треба ростинки обчищувати з бурянів а підчас спеки часто підливати; в осени обтинає ся била аж тогди, коли зовсїм зівянуть. Щоби земля межи рядками не стояла пусто, засаджуєсь на ній калярепу, редковку, салату і т. п. ростини, котрі легко і борзо ростуть та не потребують богато поживи. В другім роцї засипаєсь рівцї зовсїм землею а з шпараґами обходить ся так само як в першім роцї. Наконець в третім роцї згортає ся землю з обох боків під рядки і підсипає ся шпараґи так, щоби земля понад шийкою від кореня (місце, де з кореня зачинає рости било) стояла на 30 центиметрів високо. Пагони будуть тогди красні і довгі. В третім роцї можна вже пагони вирізувати до ужитку і на продаж, але не довше як до кінця мая. В слїдуючих роках вирізує ся пагони від половини цьвітня до кінця червня а відтак гноїть ся шпараґарню і перекопує ся.

ло ся в нім, тихий гнїв будив ся і з дня на день все більшів. Чи-ж він не належав після свого образованя, званя, суспільного становища до тамтих людий, що мешкали в хорошій середині Берлина і в єго західній части?

Він певне поважав і любив своїх родичів і буде їм все вдячний за те, що они для него зробили, але коли єго люблять, то не повинні єго держати насильно в своїх кругах, до котрих він вже не належав.

Томляче огірченє, яке в нїм з кождим днем більшіло, зробило єго роздразненим, нервовим, нападистим. Він зробив ся мовчаливий і понурий. І инші ознаки вказували на ту єго душевну борбу. Дома не мав нїколи апетиту, а навіть і сон не брав ся єго, бо не міг обігнати ся від прикрих думок, що єго безнастанно мучили.

Перед зорким і люблячим оком матери не могла довго укрити ся та зміна в єго поведеню.

— Чи тобі що бракує, Оттонцю? — спитала єго одного дня, коли обоє сидїли в комнатї. — Чи ти може слабий? Я вже й не можу дивити ся, як ти з кождим днем никнеш.

Він гірко засьміяв ся.

— Або-ж я не ходжу пів дня улицями? — відповів роздразнений. — Чи я не все в дорозї між судом і Руґійскою улицею? І дивувати ся ще що чоловік марнїє!

— Але ти можеш їздити омнїбусом, Оттонцю!

— Омнїбусом! — крикнув, не всилї довше здержати ся. — Я вже маю досить сидїти заєдно поміж перекупками, що смердять рибою і сиром, поміж кухарками і зашмальцьованими робітниками. Взагалї цїла дїльниця Ґезундбруннен сидить менї аж поти! — і він показав на горло.

Відтак зірвав ся з крісла та почав скоро ходити по комнатї.

— Ах, як мене гнїває тут кождий дім, кождий камінь в хіднику!

— Алеж Отто — простогнала стара женщина, цїлком перестрашена тим несподїваним різким вибухом єго гнїву. І делїкатно хапаючи єго за руку, додала: Певне, то трохи далеко і як хочеш, ми можемо трохи близше перепровадити ся. — Але роздразнений Отто лиш махнув рукою.

— Відси, з півночи, ви нїколи не рушите ся. Того не зробить отець за нїякі гроші. Він же просто залюблений в свій Ґезундбруннен. Але я ненавиджу тої дїльниці, менї она з цїлої душі противна. Она спиняє мою карієру. Я потребую жити з товаришами, з иншими образованими людьми. Я то винен собі і мому званю. А до того наближає ся асесорский іспит. Я вже умовив ся з Маркуальдом, ми разом маємо приготовити ся. Але як я то зроблю, коли він мешкає при улици Гельмгольцкій, а я дві години дороги дальше при Руґійскій. Я мушу звідси випровадити ся, мамо, кажу вам, инакше пропаду.

Панї Кестерова не противила ся більше. Єго слова цїлком єї пересьвідчили, а ще більше єго гнїв і цїле поведенє.

(Дальше буде).

ТЕЛЕҐРАМИ.

Відень 19 марта. Парляментарна комісия правицї оголосила комунїкат, в котрім подає до відомости, що годить ся на ухвалу екзекутивного комітету парляментарної меншости, щоби одно місце віцепрезидента відступити меншости.

Вашінґтон 19 марта. Парлямент Сполучених держав ухвалив збільшити чинний стан армії на 103.000 людий і утворити два нові відділи маринарки.

Надіслане.

За редакцию відповідає: **Адам Креховецкий.**

ІНСЕРАТИ.

Поручає ся
торговлю вин ЛЮДВИКА ШТАДТМІЛЛЬЕРА у Львові. 4

Tysiące rodzin

piją

z upodobaniem

co dzień

Kathreinera
Kneippowską kawę słodową

Wolna od składników kawy zwyczajnej zdrowiu szkodliwych Kathreinera Kneippowska kawa słodowa jest jedyna, która posiada jej zapach i ulubiony smak. Podniecając apetyt i będąc łatwo strawną, Kathreinera Kneippowska kawa słodowa okazała się już zaraz przed laty korzystną dla dorosłych i dla dzieci. Wyborna jako dodatek do kawy ziarnistej i bardzo polecenia godna w miejsce tejże. Ze względu na zdrowie i oszczędność prawdziwy Kathreiner powinienby się znajdować w każdym domu.

Ostrzeżenie przed lichemi naśladownictwami.

ГАЛИЦКИЙ
КРЕДИТОВИЙ БАНК

принимає вкладки на

КНИЖОЧКИ

і опроцентовує їх по

4½% на рік. 7

4¾ кільо кави

netto вільне від порта за послїплатою або за попередним присланем гроший. Під ґваранциєю 16 найлїпший товар.

Африк. Мока перлова . .	зр	3·75
Сантос дуже добра . .	„	4·—
Куба зелена найлїпша .	„	4·80
Цейльон ясно-зел. найлїп.	„	6·35
Золота Ява жовта найлїп.	„	6·30
Пері кава знамен. сильна	„	5·70
Арабска Мока дд. аромат.	„	7·10

Цїнники і тарифа цлова даром.

ETTLINGER & Co., HAMBURG.

Старим і молодим

поручаю недавно видану і значно побільшену книжку радника мед. дра Мілера о

недугах тайних і нервових і радикальнім їх вилїченю.

За надісланем **60 кр.** в марках листових, висилає вже оплачену посилку

CARL ROEBER

Braunschweig. 11

Франко і без коштів
лиш злр. 5·50

знаменитий

СУРДУТ ЗИМОВИЙ З ЛЬОДЕН

з сильного, грубого, теплого льодену, не до подертя, з грубою і теплою підшевкою, після найновійшої моди, добре зроблені, з ковнїрем до викладаня і кишенями, краски брунатної, сїрої, драп, гладкий або в крати.

Сурдути ті суть задивляючо дешеві, отже кождий з читаючих то най не занехає замовити собі. — На міру треба подати: обвід грудий і довготу рукавів. Посилки за послїплатою або за попередним надісланем гроший франко і без коштів. 6

Адреса: **Бюро убрань Апфель, Відень I. Фляйшмаркт 6.**

Інсерати

(„оповіщеня приватні") до „Ґазети Львівскої", „Народної Часописи", і всїх инших часописий принимає виключно ново отворена „Аґенция дневників і оголошень" в пасажу Гавсмана ч. 9. Аґенция ся принимає також пренумерату на всї дневники краєві і заграничні.

у Львові, в пасажу Гавсмана ч. 9.

Аґенция дневників і оголошень

принимає також

пренумерату і оголошеня до Warszawsk-ого Tygodnik-a Illustr.

Ново отворена Агенция дневників і оголошень

Пасаж Гавсмана ч. 9,

принимає оголошеня до всїх дневників
і також пренумерату на всї часописи краєві і заграничні.

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.